

Православний Голос Люблінна

Бюлетень Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Любліні
- української православної громади Люблінна

Люблін

№ 7 (82)

Липень 2009 р.Б.

www.ukrorth.lublin.harazd.net

**Православна Парафія свт. Петра (Могили) в Любліні
для української православної громади**

належить до Люблінського благочиння Люблінсько-Холмської єпархії
Автокефальної Православної Церкви в Польщі

Настоятель парафії: **о. прот. Мирослав Вишневський**
Священики-емерити: о. митр. прот. Володимир Ходак та о. Миколай Банковський

Диригент парафіяльного хору: **чтець Олексій Куций**

Церковний староста: **Григорій Купріянович**

Парафіяльний храм:

церква Воздвиження Чесного Хреста Господнього,
що міститься у Православному Домі Соціальної Допомоги
Люблінсько-Холмської єпархії в Любліні (ul. Dolińskiego 1).

Поштова адреса:

Parafia Prawosławna pw. św. Metropolity Piotra (Mohyły) w Lublinie
ul. Dolińskiego 1, 20-127 Lublin

E-mail: ukrorth-lublin@cerkiew.pl; Інтернет: <http://www.ukrorth.lublin.harazd.net>

Банківський рахунок парафії:
08 1050 1953 1000 0090 6360 8732 (Ing Bank Śląski O/Lublin)

Хроніка нашого буття (78)

- 6 червня ц. р. випала Троїцька поминальна субота. Цього дня у парафіяльному храмі православної парафії свт. Петра (Могили) в Любліні настоятель парафії о. прот. Мирослав Вишневський відслужив заупокійну Божественну Літургію та панахиду, за якими молилися ми за «преждеотшедших отців і братію нашу», у тому числі й тих, що нещодавно відійшли до Всевишнього, зокрема,

новопредставлених ієрея Фому та Івана, а також бл. пам. Володимира.

- Цього ж дня увечері у нашому парафіяльному храмі урочисто відслужено Велику Вечірню напередодні свята П'ятидесятниці, яку совершав настоятель парафії. На литію вийшли також мешканці Православного дому соціальної допомоги - о. митр. прот. Володимир Ходак та о. Миколай Банковський. У вечірній службі, поруч вірних нашої парафії, брали участь члени українського ансамблю «Ранок» з Більська-Підляського. У день Зелених свят наш парафіяльний храм заповнився вірними. Божественну Літургію служили о.о. Володимир та Миколай, оскільки настоятель захворів, втративши голос. На запричасному молоді гості з Більська заспівали гарну церковну пісню «Біжать у Почаїв стежки і дороги...». Богослужіння завершилося Вечірнею з коліноприклонними молитвами.

- У святочну неділю увечері відбувся традиційний уже культурний захід нашої громади «Українська бесіда» – святочна зустріч української православної громади Люблина в лісі Домброва з нагоди свята П'ятидесятниці та закінчення 2008/2009 навчального року в Українській недільній школі в Любліні. У святі, організаторами якого були наша парафія, Українське Товариство в Любліні та Братство Православної Молоді Люблінсько-Холмської

Продовження на стор. 4.

Сердечно вітаємо

Федора Гоча,

Людину, особливо заслужену
для збереження української
культурної спадщини Лемківщини
та відродження православної традиції
в Зиндрановій,

із гарним ювілеєм 80-річчя.

*На наступні роки життя
бажаємо Вам, Пане Федоре,
міцного здоров'я, сімейного щастя,
наснаги і Божого благословення
на Многії і благії Літа!*

Головна управа
Українського Товариства

Багатокультурний Люблин 2009: православний і український вимір

27-31 травня 2009 року у Люблині вдруге проходив захід під назвою «Багатокультурний Люблин». В його рамках у співпраці з Центром культури в Люблині національні і релігійні меншини Люблина представляли вибрані елементи своїх культур люблинському суспільству.

Однією з установ, які починали цей захід минулого року, було Українське Товариство в Люблині, а його голова Григорій Купріянович був співавтором концепції заходу. Цього року до проекту, який набрав набагато більшого масштабу, приєдналися також обидві люблинські православні парафії: як кафедральна парафія Преображення Господнього, так і наша парафія свт. Петра (Могили).

Захід розпочався в середу 27 травня. Цього дня увечері у будинку Коронного трибуналу вперше в історії відбулася в Люблині панельна дискусія, названа «Садок взаємного пізнання», присвячена багатокультурності міста, за участі представників національних і релігійних меншин. Слід відзначити, що в дискусії, яку вів Марцін Суперчинський, узяв участь президент міста Люблина – Адам Васілевський, під почесним патронатом якого відбу-

вався весь захід. У дискусії православну парафію свт. Петра (Могили) представляв її настоятель **о. прот. Мирослав Вишневський**, кафедральну парафію Преображення Господнього представляв **о. ігумен д-р Андрій (Борковський)**, від імені Українського Товариства в Люблині виступав **Г. Купріянович**.

Першою презентацією української культури в рамках цього річного проекту «Багатокультурний Люблин» був **вернісаж виставки** художніх робіт членкині нашої громади, аспірантки ЄКПіУУ **Олени Гайдамаки «Мова, що єднає»**. Виставку по полудні 28 травня відкрила директор Відділення культури Уряду міста Люблин Анна Пайдош. Авторка коротко розповіла про техніку, в якій було виконано представлені роботи. Спеціально з цієї нагоди Українське Товариство в Люблині видало ілюстрований каталог виставки.

Церковні свята на території Люблинсько-Холмської єпархії

- 7 липня – **Володава**, Різдво Предтечі і Хрестителя Господнього Івана – річниця посвячення нового престолу парафіяльної церкви
- 7 липня – **Коденець**, храмове свято Різдво Предтечі і Хрестителя Господнього Івана
- 12 липня – **Загорів**, парафіяльне свято свв. первоверховних апп. Петра і Павла
- 12 липня – **Сосновиця**, храмове свято свв. первоверховних апп. Петра і Павла
- 14-15 липня – **Турковицький св.-Покровський жіночий монастир**, свято Турковицької ікони Божої Матері
- 19 липня – **Пулави**, парафіяльне свято св. Марії Магдалини
- 25 липня – **Березно**, храмове свято св. рівноапостольного кн. Володимира Великого
- 26 липня – **Голя**, храмове свято преп. Антонія Печерського

Увечері цього ж дня, після відкриття виставки, у православному кафедральному храмі Преображення Господнього відбувся **концерт церковної музики**. Виступав **люблинський кафедральний хор під диригуванням Андрія Бобля**. Концерт був поєднаний з лекцією **о. ігумена д-ра Андрія (Борковського)** на тему «**З джерел віри...**».

В суботу 30 травня відбулись чергові елементи презентації української і православної спадщини міста в рамках проекту. Вранці люблинський історик і голова Українського Товариства в Любліні **д-р Г. Купріянович** проводив екскурсію «**Прогулянка православним Любліним**», у якій, незважаючи на дощ, узяло участь кілька десятків осіб. Зацікавлені під опікою експерта відвідали і почули про історію тих місць у Любліні, які пов'язані з Православ'ям.

Цього ж дня пополудні в Коронному трибуналі відбулись **презентації нових сайтів Українського Товариства в Любліні і Люблинсько-Холмської православної єпархії**. Сайт Українського Товариства в Любліні показував автор його концепції Г. Купріянович. Сайт єпархії демонстрував його адміністратор **Мирослав Чапкович**.

Субота закінчилася **гала-концертом «Ноти націй»**, у якому багато місця присвячено українській культурі. У зв'язку з несприятливою погодою, концерт перенесено з міського амфітеатру до концертного залу Центру культури в Любліні, який не помістив усіх глядачів. Виступали у ньому два українські ансамблі. З Гурова-Лавецького приїхав до Любліна **ансамбль пісні і танцю «Думка»**, який виступив з народними танцями і піснями різних регіонів України. Ансамбль **думка** виступав навперемінно з **українським фольковим ансамблем студентів Любліна «Хвиля»**. Гурт «Хвиля» заспівав загальновідомі і народні українські пісні з Підляшшя, Полісся і Лемківщини. Концерт поєднано з презентаціями національних страв. Українську кухню представляв борщ.

У програмі цього річного «Багатокультурного Любліна» чи не найширше з-поміж усіх представлялися заходи, організовані українським і православним середовищем. Завдяки приєднанню двох люблинських православних парафій до проекту помітно збільшились кількість і масштаб заходів, присвячених українській культурі і Православ'ю.

А. С.

Хроніка нашого буття (78)

Продовження зі стор. 2.

єпархії, взяли участь численні вірні парафії, а також гості з кафедральних парафій у Любліні і Холмі. Серед почесних гостей свята були, зокрема, Високопреосвященніший архієпископ Амель та заступник міністра освіти Польщі Кшиштоф Становський. (Ширша інформація про свято – в наступному випуску «ПГЛ».)

- Понеділок після свята П'ятидесятниці – це День Святого Духа. З цієї нагоди в нашому храмі о. Володимир совершив Божественну Літургію.

- У четвер 11 червня випав 40-ий день після смерті бл. пам. Івана Дацюка. З цієї нагоди у цвинтарній церкві свв. Жінок-Мироносиць настоятель нашої парафії о. прот. М. Вишневський совершив заупокійну Божественну Літургію та панахиду. В богослужіннях взяла участь родина та друзі Покійно-

го. Згодом о. Мирослав відслужив молитву над могилою бл. пам. раба Божого Івана.

- У суботу 13 червня о. настоятель відслужив Вечірню. У першу неділю по П'ятидесятниці, коли Церква відзначає пам'ять усіх святих, Божественну Літургію спільно з настоятелем служив о. Володимир.

- 20 червня суботню Вечірню служив о. Мирослав. Недільну Літургію наступного дня служили всі священники нашої парафії. Після Літургії відбулася зустріч при чаю у прицерковній світлиці.

- У суботу 27 червня Вечірню в нашій церкві служив о. настоятель. Божественну Літургію наступного дня, у третю неділю по П'ятидесятниці, служили о. о. Володимир та Мирослав. З наступного тижня настоятель нашої парафії вирушив у літню відпустку.

Хронікар

Відійшов у вічність бл. пам. Іван Дацюк

У неділю 3 травня 2009 року у віці 76 років земне життя закінчив один зі старших членів нашої громади, уродженець Володавщини, блаженної пам'яті Іван Дацюк. Все життя був він задіяний у житті Православної Церкви, заангажований в українські справи. До останніх днів залишався вірним українським православним традиціям.

4 травня увечері у цвинтарній церкві Жінок-Мироносиць біля тіла Покійного відслужена була панахида за душу бл. пам. Івана, яку совершив о. прот. Андрій Лось, настоятель люблинської кафедральної парафії, якої вірним більшість свого життя був Покійний. У вівторок 5 травня у цвинтарній церкві відбулися похоронні урочистості. Заупокійну Божественну Літургію совершав о. прот. Мирослав Вишневський, настоятель української православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині, вірним якої Покійний був у останні роки свого життя. Співав хор під диригуванням чтеця Олександра Куцога. Чин Відспівування разом з о. Мирославом служили о. ігумен Андрій (Борковський) та о. Георгій Лукашевич з кафедральної парафії.

За похоронними богослужіннями молвився за Покійного також Високопреосвященніший архієпископ Авель, який зачитав Розрешительну молитву. Звертаючись

до присутніх українською і польською мовами, владика Авель, не приховуючи зворушення, попрошав бл. пам. Івана не тільки як заслуженого сина Православної Церкви, вірного українським православним традиціям, але і як близьку людину. Подякував Покійному за його особистий внесок у відбудову православного життя на Холмщині і Підляшші, а також у Люблині. Підкреслив також, що бл. пам. Іван разом з дружиною Ніною доклали багато зусиль, щоб у вірності українським православним традиціям виховати своїх дітей і внуків.

Бл. пам. Іван Дацюк спочив у гробівці навпроти церкви свв. Жінок-Мироносиць на православному кладовищі на вул. Липовій у Люблині, якого був він довголітнім адміністратором. Після проведення тіла з церкви над могилою до зібраних звернувся зі словом зять Покійного – Григорій Купріянович.

На похороні бл. пам. Івана Дацюка зібралося багато людей. Прощала його родина, яка прибула не лише з Люблина, але також із Холма, Криворєби, Олесниці, Варшави. Численно прибули також вірні обох люблинських православних парафій і польські друзі Покійного.

У день похорону на сторінках щоденника «Gazeta Wyborcza Lublin» поміщені були некрологи бл. пам. Івана від найближчої родини, а також від друзів з української православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині, Українського Товариства в Люблині і Союзу українців Підляшшя. Некрологи з'явилися також на сторінках українських видань: «Над Бугом і Нарвою» та «Нашого Слова» А. С.

Запрошуємо
на інтернет-сторінку
Українського Товариства
www.ukrainians.lublin.pl

ORTHPHOTO

ORTHPHOTO

- інтернетівський сервіс,
присвячений православному
християнству у фотографіях.

Шукайте за адресою: www.orthphoto.net

Наш церковний староста відзначений нагородою ім. князя К. В. Острозького

У січні цього року Капітула нагороди ім. Князя Костянтина Василя Острозького, що присуджується за заслуги у розвитку думки, культури і духовності Православ'я та діяльність на благо поєднання християн, уже двадцятье присвоїла свою високу нагороду, засновану часописом «Przegląd Prawosławny». Серед цьогорічних лауреатів – поруч ансамблю «Лемковина» під керівництвом Ярослава Трохановського, настоятеля Стрітенського монастиря у Москві архимандрита Тихона, Свято-Сергіївського православного богословського інституту в Парижі – опинився також церковний староста нашої парафії, а водночас голова Українського Товариства в Любліні і науковий працівник Інституту історії УМКС д-р Григорій Купріянович.

Нагороди традиційно вручалися в Гайнівці під час інавгурації Міжнародного фестивалю «Гайнівські дні церковної музики», що відбувалася 10 травня ц. р. в соборі Святої Трійці. З-поміж лавреатів наго-

роди отримали ректор Свято-Сергіївського інституту о. проф. Нікола Чернокрак та керівник ансамблю «Лемковина» Ярослав Трохановський. З очевидної причини цього дня не зміг відібрати нагороди д-р Григорій Купріянович, хоч саме на той час перебував він у Гайнівці: попереднього вечора трагічно відійшов у вічність його двоюрідний брат, о. Фома Левчук, вікарний священник православної парафії Святої Трійці в Гайнівці.

Така поважна відзнака д-ра Григорія Купріяновича, є заслуженою оцінкою його особистого внеску у масштабне відзначення 70-х роковин акції руйнування православних церков на Холмщині та Південному Підляшші в 1938 р., яке минулого року було зорганізоване Люблінсько-Холмською православною єпархією та Українським Товариством у Любліні. Особливо цінною є ця нагорода для українського православного середовища у Любліні, а також на Холмщині та Підляшші. А. С.

Пожертвуймо на свічник перед Холмською іконою Пресвятої Богородиці!

Вже понад рік тому родина Федосюків та видавництво «Ініціал» із Луцька подарували нашій парафії великоформатну фотокопію Холмської ікони Пресвятої Богородиці. Започаткували ми тоді збірку пожертв на кіот для цієї ікони. На жаль, коштів кіота досить великий і ми не збрали відповідної суми. Кілька місяців тому фотокопію Холмської ікони поміщено в нашу храм на тимчасовому мольберті.

З'явилася ідея, щоб зараз придбати свічник, який стане перед Холмською іконою в нашій церкві. Відтак звертаємося з проханням про пожертви на свічник. Зможемо на ньому ставити свічки, які будуть символом нашої молитви до Пресвятої Богородиці перед її Холмським образом. Свічник цей буде також знаком особливого почитання нами Холмської ікони Пресвятої Богородиці, перед якою століттями молилися наші предки.

Пожертви просимо вплачувати о. настоятелеві, церковному старості або іншим членам Парафіяльної Ради. Список жертводавців буде поміщений в одному з чергових випусків «Православного Голосу Люблина». Спаси Господи!

Парафіяльна Рада
Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Любліні

Українське Товариство: нові перспективи

У неділю 14 червня 2009 р. в світлиці православної парафії свт. Петра (Могили) в Любліні проходили Загальні збори Українського Товариства в Любліні. Попередні збори скликувались у травні 2006 року, коли Товариство догляду українських вояків у Любліні перетворилося в Українське Товариство в Любліні. Цього разу члени Українського Товариства в Любліні також підносили важливі для життя українців у Любліні і в цілому регіоні питання.

У червневих зборах взяла участь більш ніж половина членів Товариства, тобто, згідно зі статутом, вважаються вони дійсними. Після того, як голова д-р Григорій Купріянович ознайомив зібраних зі звітами з діяльності Товариства за 2006-2009 роки, Ревізійна комісія позитивно оцінила діяльність Управи Товариства за цей період. Після дискусії над діяльністю Товариства за ці три роки відбулась дискусія над майбутнім організації.

Під час дискусії багато разів згадувалося, що Українське Товариство в Любліні неодноразово проводило заходи, спрямовані на збереження національної та культурної ідентичності, а також історичної пам'яті українців не лише в Любліні, але й в усьому регіоні. Кількість і масштаб заходів помітно збільшилися. Г. Купріянович ствердив, що з'явилася можливість ведення постійної організованої діяльності Товариства поза Любліном. У зборах узяли участь члени Товариства з Холми і околиць, які зверталися з пропозицією створити структури Товариства в Холмі. Про необхідність розбудови українського життя в Холмі і околицях рішуче заявили зокрема Владислав Ковальський і Надія Жуковська.

Пізніше відбулась дискусія над пропозиціями змін у статуті та назві Товариства, які підготували раніше А. Єскатеринчук і Г. Купріянович. Вирішено, що такі зміни необхідні, щоб створити можливість розбудови українського життя в регіоні. Після дискусії відбулося голосування над змінами назви та Статуту Товариства. Внаслідок

рішень Загальних зборів змінилася назва організації з «Українське Товариство в Любліні» на «Українське Товариство». У багатьох місцях змінився також Статут організації; найважливішою зміною є введення можливості створювати відділи Товариства.

Після прийняття змін у Статуті Г. Купріянович запропонував покликання нового керівництва організації в складі, який буде відповідати її новим перспективам і можливостям. Загальні збори прийняли рішення про обрання нових керівних органів: Голови, Головної Управи та Ревізійної комісії. Головою Товариства обрано знову д-ра Григорія Купріяновича. Потім вирішено, що нова Головна Управа Українського Товариства буде нараховувати 8 осіб. У результаті голосувань до Головної управи увійшли, крім голови: Владислав Ковальський з Холма як заступник голови, Андрій Єскатеринчук як секретар, Лука Чижевський як скарбник, а також Микола Рощенко, Надія Жуковська, Мирослав Луцок і Андрій Савенець як члени. До новообраної Ревізійної комісії увійшли: Славомир Рощенко як голова, а також Марія Артем'юк і Ярослав Балло як члени.

На закінчення відбулась дискусія над перспективами розвитку Українського Товариства, якій дав початок новообраний голова Г. Купріянович. В. Ковальський і Н. Жуковська ознайомили з планами діяльності Товариства в Холмі. Згадали про включення щорічного інтеграційного заходу української громади у Березні непо-

далік Холма до списку подій, які організовує Українське Товариство. Лука Чижевський заявив про потребу полагодити кошти на діяльність ансамблю «Хвиля», який діє при Товаристві. Всі ці пропозиції сприйнято з ентузіазмом.

Зміни в Статуті, які передбачають зміну назви організації на «Українське Товариство» і дають їй право створювати відділи, – це, безсумнівно, крок уперед. До цих пір православні українці в регіоні могли розраховувати лише на підтримку Православної Церкви. Після кількох десятиліть ук-

раїнці Холмщини і Південного Підляшшя знову мають шанс будувати своє культурне і національне життя, спираючись на українську громадську організацію, яка ставить собі за мету відстоювання їхніх інтересів. Важливо, що діється це природним шляхом, з ініціативи людей з Холма і Березна, які попри несприятливі для українців обставини, які тривали довгий час, намагаються відроджувати своє і на своєму. Це вимагає від усіх членів більшого заангажування і послідовної праці.

Андрій Єскатеринчук

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ЗУСТРІЧІ МАЙСТРІВ СЛОВА

Лука Чижевський переможцем IV Загальнопольського декламаторського конкурсу української поезії та прози

Цього року вже четверте проходив Декламаторський конкурс української поезії та прози. Вже вдруге проходив він як конкурс загальнопольський, а його звершенням і фіналом стали «Польсько-українські зустрічі майстрів слова», що відбулися 3-5 квітня 2009 р. в Любліні. У Зустрічах крім лауреатів регіональних конкурсів української поезії і прози (про люблінський Воевідський фінал писали ми в «ПГЛ» № 3/2009) взяли також участь переможці Декламаторського конкурсу польської поезії і прози, який з минулого року проходить в Україні.

Організатором цих заходів був Центр культури в Любліні, а одним із співорганізаторів також Українське Товариство в Любліні. Зустрічі відбувалися під патронатом генеральних консулів – України в Любліні та Польщі в Луцьку, президентів Люблина і Луцька, маршалка Люблинського воевідства.

Під час зустрічей журі, серед членів якого був поет і директор найвідомішого українського дитячого видавництва «А-Ба-Ба-Га-Ла-Ма-Га» Іван Малкович, прослухало виступи 28 декламаторів, 3 виконавців співаної поезії та 2 учасників найскладні-

шої категорії «виведене зі слова». Приємно відмітити, що традиційно серед переможців конкурсу є член нашої громади – Лука Чижевський, студент української філології родом із Більська Підляського. За свій виступ, у якому в авторській інтерпретації, з власною музикою заспівав при супроводі гітари вірші Олександра Ірванця та Тадея Карабовича, він дістав гран-прі конкурсу. Нагороду фіндував Генеральний консул України в Любліні.

«Змагання словом» під час Зустрічей, які завершилися фінальним гала-концертом 5 квітня, супроводжали інші культурні заходи. У п'ятницю 3 квітня увечері відбулася зустріч з Іваном Малковичем, видавцем прекрасних дитячих книжок, які читають також українські діти в Любліні. Одним із ведучих зустрічі був д-р Андрій Савенець. Цього ж дня театр слухачів Європейського колегіуму польських і українських університетів представив виставу за мотивами Шевченкової поеми «Гополія». Наступного дня відбувся, своєю чергою, концерт церковної музики відомого хору «Каїрос» під диригуванням іншого з-поміж членів журі – Бориса Зомершафа.

Г. К.

Люблинська унія з української перспективи

Проголошена в 1569 р. Люблинська унія фактично з'єднувала в одну державу Польщу (Корону) і Велике князівство Литовське, які до того часу пов'язані були персональною унією, тобто особою спільного володаря. В результаті унії виникла Річ Посполита обох народів – польського і литовського.

Парадоксально, однак половину всього населення цієї Речі Посполитої в другій половині XVI ст. складали православні русини, які не мали жодної територіальної автономії. Тоді також значно змінилися внутрішні кордони поміж Корonoю та Великим князівством Литовським. Чотири тодішні «литовські» воєвідства: брацлавське, київське, волинське та підляське відійшли до складу Корони і таким чином майже всі українські етнічні землі опинилися в адміністративних структурах тодішньої Польщі.

Саме тоді власне на українських землях почали виростати величезні статки українських (руських) та польських феодалів, які закріпачили тамтешню руську людність, значно посилюючи, в порівнянні з литовським минулим, експлуатацію поневолених селян новими панами. Соціальне пригноблення часто супроводжувалося релігійним утиском, особливо після Берестейської унії (1596), коли переважно адміністративними заходами, за підтримки самого короля, всіх православних старалися зробити уніатами. Ці утиски призводили часто до бунтів руського населення, які з часом переросли в могутні козацькі повстання, орошені морем людської крові та сліз.

Польська політична, економічна та релігійна домінація спричинилася до по-

лонізації верхньої верстви руського суспільства, тобто князів та шляхти, які згодом переходили на католицизм і ставались поляками. Таким чином, єдиним захисником пригнобленого українського селянства були тільки козаки, які, однак, не змогли вибороти волю і створити власну державу. Українські землі фактично стали колонією польських панів.

Треба згадати, що наприкінці XVI і в першій половині XVII ст. намічається на українських землях розвиток у ділянці освіти та культури. Пов'язане це було з виникненням у багатьох містах церковних братств – своєрідних культурно-суспільних організацій, які створювали прицерковні школи, а іноді навіть видавництва. Тоді також прославилась новаторством у навчанні знаменита Києво-Могилянська академія. Було це запізнене відлуння західноєвропейського Відродження, ідеї якого проникали через Польщу на українські землі.

Оцінюючи загально, здається, немає для українців підстав гордитися люблинською унією і святкувати її ювілей. Не спричинилася вона до поліпшення долі руського народу, а, скоріше, навпаки – до його пригноблення. Польща не вбачала жодної потреби створити для українських земель територіальну автономію і придушувала всякі її спроби. Не була це унія рівноправних народів, бо цю нову державу цілковито здомінували поляки. Переконалися в тому також литовці, коли конституцією 1791 р. перекреслено постанови Люблинської унії і ліквідовано навіть формальну юридично-державну відрубність Литви.

Микола Рощенко

Митрополит Антоній (Блум)

СМЕРТЬ

Подивімось зараз на служби, котрі в Православній Церкві пов'язані зі смертю. Дві з них відомі усім православним християнам. Це передусім коротке богослужіння за померлих – панахида – а також похоронна відправа світських людей. Інші чини богослужінь: канон, що читається над людиною, котрій відхід з життя є особливо важкий; чин похорону малої дитини і прощання священика – совершаються набагато рідше і тому не є загальновідомі. Тут хотів би я вказати деякі спільні для них усіх характерні прикмети.

Служби ці діють двосторонньо, оскільки проявляють піклування як про душу, так і про тіло. Спільним для всіх Церков є молитовне піклування про душу, котра відходить чи вже відійшла. Проте Православ'я особливо і значну увагу присвячує також тілу. В панахиді зосереджується вона на душі, котра перебуває зараз у вічності, перед лицем Бога Живого, зростаючи у зв'язку з ним, що постійно поглиблюється. В похоронній службі, крім піклування про душу, котра відійшла, але постійно перебуває ще близько землі, висловлюється також глибоке зацікавлення тілом.

Під час похоронної служби тіло спостерігається з двох перспектив. З одного боку, ми свідомі того, що тіло приречене на розклад: «ти порох, – і до пороху ти вернешся». На думку про це і на вид мертвого тіла відчуваємо пронизливий біль. У нашому відношенні до померлого мусимо, проте, віднайти рівновагу поміж прийняттям дійсності і певністю нашої віри; поміж видом розкладу і певністю життя вічного; поміж любов'ю до місця спочинку того, що залишилося з улюбленого тіла, і певністю, що взаємний зв'язок триває надалі у Бозі, у вічності.

Це перший прояв участі тіла. В різних молитвах, у тропарі канону, у гімнах свт. Івана Дамаскина, знаходимо віддзеркалення цього болю і почуття трагедії: покликання до життя вічного людське тіло вбиває

смертність, що народилася зі втрати Бога.

З другого боку, Святе Писання у багатьох випадках вживає слів «тіло», «особа», «душа» для означення всієї особи. По суті, зв'язок поміж тілом та душею є просто нерозривним. Св. Павло засвідчує про це, коли говорить, що «віра походить зі слухання, а слухання від слова Божого». Слово є сказаним, слово треба почути, в його переданні посередником є тіло через уста того, хто говорить, і вуха, того, хто слухає, але саме слово доходить також до серця, до розуму, у глибину людини в такий спосіб, що одне слово Бога може змінити її життя.

Знаємо також, якою великою мірою всі почуття нашого тіла ангажуються у кожен рух нашого серця та розуму; в який спосіб любов матері до дитини проявляється дотиком і піклуванням; як багато укоєння може принести дотик руки, як багато любові, у всіх її проявах, знаходить свій вияв за посередництвом тіла. Коли дивимось на тіло померлого, не повинні ми спостерігати його як скиненого одягу душі – як багато хто намагається вмовити це собі для втішення і заспокоєння болю. Воно не одяг, і зовсім воно не відкидається. Це дійсне тіло, правдиве і реальне, як людина, як душа. Але тільки в його єдності з душею ми є вповні людиною.

Це питання підносить у несподіваний і просто вражаючий спосіб преп. Ісаак Сирин, котрий, коли говорить про тіло, стверджує, що вічне призначення людини не може бути окресленим перед воскресінням його тіла, тому що має воно таке саме, як душа, право обирати і вирішувати про свою вічну долю. Слова ці є для нас великою таїною, оскільки важко нам це собі уявити. Проте тіло – це я, так, як є мною душа. Більше того: мене будуть бачити лише тоді, коли вони є єдністю.

Переклад Григорія Купріяновича

Продовження в наступному номері «ПГЛ».

Голос шостий

Тропар недільний

Ангельскія сили на гробі
Твоєм, і стрегущії омертвіша,
і стояше Марія во гробі,
іщущи пречистаго тіла
Твоего. Плінил єси ад, не іск-
үсився от него; стрітил єси
Діву, дарүяй живот: воскресий
із мертвих, Господи, слава
Тєбі.

Ангельські сили на гробі
Твоїм і ті, що стерегли,
үмертвіли, і стояла Марія ү
гробі, шүкаючи пречистого
Тіла Твого. Полонив Ти ад,
не спокушений ним; зүстрів
єси Діву, дарүючи життґя,
Господи, що воскрес із
мертвих, слава Тобі.

Кондак недільний

Живонаначальною дланію
үмершия от мрачних үдолій
Жизнодавец воскресив всіх
Христос Бог, воскресєніє
подаде чоловічєскому роду;
єсть бо всіх Спаситель,
воскресєніє і живот, і Бог
всіх.

Життґедавец Христос Бог,
животворчою рүкою
з темряви безодні
воскресивши всіх померлих,
воскресіння подав людському
родові; Він бо Спаситель,
воскресіння, життґя і Бог
үсіх.

Пожертву на видання цього номеру бюлетеня «**Православний Голос Люблина**»
склав І. П.

Православний Голос Люблина

Бюлетень Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Люблині - української православної громади Люблина
Настоятель Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Люблині: **о. прот. Мирослав Вишневський**.
Редактор бюлетеня: **Григорій Купріянович**.
При творенні часопису співпрацювали: Андрій Савенець (мовна редакція), Дмитро Шевчук (інтернет), Андрій Єкатеринчук, Марія Купріянович.

Програма богослужінь
у православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині
для української православної громади
липень 2009 р. Б.

4 липня, субота

18⁰⁰ Вечірня

5 липня, Неділя 4-а по П'ятидесятниці

9⁰⁰ Божественна Літургія

11 липня, субота

18⁰⁰ Вечірня

12 липня, Неділя 5-а по П'ятидесятниці.

Свв. первоверховних апостолів Петра і Павла

9⁰⁰ Божественна Літургія

18 липня, субота

18⁰⁰ Вечірня

19 липня, Неділя 6-а по П'ятидесятниці

9⁰⁰ Божественна Літургія

25 липня, субота

18⁰⁰ Вечірня

26 липня, Неділя 7-а по П'ятидесятниці.

Свв. Отців 6-ти Вселенських Соборів.

Собор Архангела Гавриїла

9⁰⁰ Божественна Літургія

1938

www.cerkiew1938.pl

www.kholm1938.net

*інтернет-сервіс про акцію руйнування
православних храмів
на Холмщині та Південному Підляшші
в 1938 році*